

ORDIN nr. 129 din 11.12.2008

pentru aprobarea

**Regulamentului privind stabilirea soluțiilor de racordare
a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public**

Având în vedere Referatul de aprobare întocmit de Departamentul Acces la Rețea și Autorizare în domeniul energiei electrice,

în temeiul art. 9 alin. (2), (8) și (9), al art. 11 alin.(1) și alin.(2), lit.a) și h) din Legea energiei electrice nr.13/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art.14 alin.(1) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2008,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul:

ORDIN

Art. 1. -Se aprobă *Regulamentul privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public*, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. -La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr.45/2006, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.23 din 15 ianuarie 2007.

Art. 3. -Prevederile regulamentului se aplică operatorului de transport și de sistem, operatorilor de distribuție, altor deținători de rețele electrice de interes public și proiectanților de specialitate autorizați sau atestați conform legii, care își desfășoară activitatea în sectorul energiei electrice.

Art. 4. -Departamentele de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor cuprinse în prezentul ordin.

Art. 5. -Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p.Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei—ANRE

Nicolae OPRIȘ

REGULAMENT PRIVIND STABILIREA SOLUȚIILOR DE RACORDARE A UTILIZATORILOR LA REȚELELE ELECTRICE DE INTERES PUBLIC

CAPITOLUL I

Scop

Art. 1. - (1) Prezentul regulament reglementează etapele și procedurile necesare pentru stabilirea soluției sau a variantelor de soluție pentru racordarea *utilizatorilor* la *rețelele electrice de interes public*.

(2) Regulamentul stabilește normele de conținut pentru *fișele* și *studiile de soluție* pentru racordarea la *rețeaua electrică* a tuturor categoriilor de *utilizatori*.

Art. 2. - Aplicarea regulamentului contribuie la asigurarea accesului nediscriminatoriu al *utilizatorilor* la *rețelele electrice de interes public*, oferind acestora posibilitatea de a alege varianta de soluție pentru racordarea la rețea pe care, din punctul lor de vedere, o consideră cea mai avantajoasă, tehnic și economic.

CAPITOLUL II

Domeniul de aplicare

Art. 3. - (1) Prevederile regulamentului se aplică la stabilirea soluțiilor de racordare a *utilizatorilor* la *rețelele electrice de interes public*, respectiv la:

- a) elaborarea *studiilor de soluție* pentru *utilizatorii* noi sau existenți care se dezvoltă;
- b) elaborarea studiilor de modificare a soluțiilor de racordare a *utilizatorilor* existenți;
- c) elaborarea *fișelor de soluție*;
- d) emiterea *avizelor tehnice de racordare* de către *operatorii de rețea*.

(2) Prevederile regulamentului nu se aplică la stabilirea soluțiilor de realizare a *instalațiilor de utilizare*.

CAPITOLUL III

Terminologie și abrevieri

Art. 4. - În regulament se folosesc următoarele moduri de indicare a gradului de obligativitate a prevederilor conținute:

- “*trebuie*”, “*este necesar*”, “*urmează*”: indică obligativitatea strictă a respectării prevederilor în cauză;
- “*de regulă*”: indică faptul că prevederea respectivă trebuie să fie aplicată în majoritatea cazurilor; nerespectarea unei astfel de prevederi trebuie să fie temeinic justificată în proiect;
- “*se recomandă*”: indică o rezolvare preferabilă, care trebuie să fie avută în vedere la soluționarea problemei; nerespectarea unei astfel de prevederi nu trebuie justificată în proiect;
- “*se admite*”: indică o soluție satisfăcătoare, care poate fi aplicată în cazuri particulare, fiind obligatorie justificarea ei în proiect.

Art. 5. - În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile utilizate se definesc potrivit anexei nr. 1.

CAPITOLUL IV

Acte normative de referință

Art. 6. - Aplicarea prezentului regulament se face prin coroborarea cu prevederile tuturor normelor în vigoare, dintre care menționăm următoarelor acte normative:

- a) Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Regulamentul privind racordarea *utilizatorilor* la *rețelele electrice de interes public*, aprobat prin HG nr.90/2008;
- c) Regulamentul de furnizare a energiei electrice la *consumatori*, aprobat prin HG nr.1007/2004;
- d) Metodologie de stabilire a *compensațiilor* bănești între *utilizatorii* racordați în etape diferite prin instalație comună, la *rețele electrice de distribuție*, aprobată prin Ordinul ANRE nr.28/2003;
- e) Metodologie de stabilire a tarifelor de racordare a *utilizatorilor* la *rețelele electrice de distribuție* de medie și joasă tensiune, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 29/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- f) Procedura de soluționare a neînțelegerilor legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 38/2007;
- g) Procedura privind racordarea *utilizatorilor* la *rețelele electrice* în vecinătate de limita zonei de activitate a unor *operatori de distribuție* aprobată prin Ordinul ANRE nr. 34/2005;
- h) *Avize tehnice de racordare* - conținut cadru, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 37/2005;
- i) Contracte - cadru de racordare la *rețelele electrice de distribuție* aprobate prin Ordinul ANRE nr. 9/2006;
- j) Codul Tehnic al *Rețelei Electrice de Transport* – Revizia I, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 20 / 2004, cu modificările și completările ulterioare;
- k) Contract cadru pentru distribuția de energie electrică , aprobat prin Ordinul ANRE nr. 43 /2004, cu modificările și completările ulterioare;
- l) Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 28 /2007.

CAPITOLUL V

Clase de *utilizatori* și principii de racordare la *rețelele electrice de interes public*

Art. 7. - *Utilizatorii rețelelor electrice de interes public* se clasifică în funcție de puterea maximă absorbită sau evacuată în *punctele de delimitare*, considerată în analiza de stabilire a soluției de racordare și dimensionare a *instalației de racordare* astfel:

Clasa	Putere maximă absorbită/evacuată (MVA)
A	peste 50 MVA
B	7,5 – 50 MVA
C	2,5 – 7,5 MVA
D	0,1 – 2,5 MVA
E	0,03 – 0,1 MVA
F	sub 0.03 MVA

Art. 8. - În funcție de puterea solicitată, distanța față de elementele *rețelei electrice de interes public* existente și caracteristicile ei, racordarea instalației *utilizatorilor* la aceasta se realizează, după caz:

- a) direct la *rețeaua electrică de distribuție* de joasă tensiune aferentă unui post de transformare;
- b) la *rețeaua electrică de distribuție* de joasă tensiune, la barele unui post de transformare;
- c) la *rețeaua electrică de distribuție* de medie tensiune, direct sau prin racord și post de transformare MT/JT kV;
- d) la *rețeaua electrică de distribuție* de 110 kV, direct sau prin stație de transformare 110/MT kV;
- e) la *rețeaua electrică de transport*, direct la tensiunea rețelei sau prin stație de transformare cu raport de transformare corespunzător.

Art. 9. - (1) Racordarea directă la *rețeaua electrică de distribuție* de joasă tensiune aferentă unui post de transformare se realizează:

- a) pentru *utilizatori* care se racordează prin *branșament* monofazat. De regulă soluția de racordare prin *branșament* monofazat se adoptă pentru puteri de până la 11 kVA;
- b) pentru *utilizatori* care solicită *branșament* trifazat și o putere sub 30 kVA;

(2) Pentru *utilizatori* care solicită *branșament* trifazat și o putere de 30 kVA sau mai mare, racordarea se realizează, după caz:

- a) la *rețeaua electrică de distribuție* de joasă tensiune aferentă unui post de transformare existent;
- b) la bara de joasă tensiune a unui post de transformare existent sau nou;
- c) la *rețeaua electrică de distribuție* de joasă tensiune redistribuită între posturile de transformare ca urmare a construirii unui post de transformare nou;
- d) la *rețeaua electrică de distribuție* de medie tensiune, prin racord și post de transformare propriu. În cazuri de excepție, în condițiile unor *locuri de consum* izolate, unde nu există *rețea electrică de distribuție* de joasă tensiune, soluția se admite și pentru *utilizatori* din categoriile prevăzute la alin. (1).

Art. 10. - (1) Treptele de tensiune la care se face racordarea *utilizatorilor*, în funcție de puterea solicitată și momentul sarcinii, sunt date **orientativ** în tabelul nr. 1

Tabelul nr. 1

Clasa	Sarcina maximă de durată (MVA)	Momentul sarcinii (MVAkm)	Treapta de tensiune la punctul de racord (kV)	Posibilități de racordare a utilizatorului	
				Direct la tensiunea rețelei zonale (kV)	Prin transformare
A	Peste 50	peste 1500	400 220 110	- 220 110	400/110 kV 220/110 kV 220/MT kV 110/MT kV
B	7.5 – 50	maximum 1500	110	110	110/MT kV
C	2.5 – 7.5	30 – 80	110 20	110(20)	110/MT kV 20/6 (10) kV 20/0.4 kV
D	0.1 – 2.5	maximum 8** maximum 3**	20 10* 6*	6* - 20	20/0.4 kV 10/0.4 kV 6/0.4 kV
E	0,03 - 0.1	max 0.05**	0.4 MT	0.4	MT/0,4 kV
F	< 0.03		0,4	0,4	

* tensiune existentă, dar care de regulă nu se mai dezvoltă

** momentul sarcinii echivalente a circuitului de medie, respectiv de joasă tensiune (inclusiv cu sarcina noului consumator)

(2) Stabilirea treptei de tensiune și a punctului de racordare la rețea, atunci când sunt mai multe posibilități de racordare, se fac având în vedere:

- costul lucrărilor necesare pentru realizarea racordării;
- cerințele tehnice privind utilizarea, funcționarea și siguranța rețelei electrice;
- necesitatea menținerii calității serviciului de transport și/sau de distribuție pentru toți utilizatorii din zonă.

Art. 11. - Schema de racordare a unui utilizator poate fi compusă din una sau mai multe instalații de racordare, corelat cu nivelul de siguranță solicitat de utilizator și cu posibilitățile concrete ale rețelei electrice.

Art. 12. - (1) Continuitatea în funcționare se caracterizează printr-o serie de indicatori (medii și maximi) ai schemei de racordare rezultați din calcule de fiabilitate și determinați la punctul (punctele) de delimitare, cu un anumit nivel de risc de depășire.

(2) Indicatorii menționați la alin. (1) sunt:

- numărul mediu total de stări de insucces (de defecte) în perioada de referință;
- numărul mediu de stări de insucces (de defecte) eliminate prin reparații sau/și înlocuiri în perioada de referință;
- numărul mediu de stări de insucces (de defecte) eliminate prin manevre manuale în perioada de referință;

- d) numărul mediu de stări de insucces (de defecte) eliminate prin manevre automate în perioada de referință.
- e) durata medie de reparație sau durata medie de înlocuire;
- f) gradul de satisfacere a alimentării consumatorului de energie în perioada de referință;
- g) probabilitatea de succes (de funcționare) și probabilitatea de insucces (de nefuncționare);
- h) durata medie totală de succes (de funcționare) în perioada de referință;
- i) numărul mediu de stări de insucces (de defecte) eliminate prin reparații sau/și înlocuiri în perioada de referință, a căror durată depășește o durată critică t_c ;
- j) numărul maxim anual de întreruperi eliminate prin reparații;
- k) numărul maxim anual de întreruperi eliminate prin manevre;
- l) numărul maxim total de întreruperi (indiferent de durate);
- m) durata maximă de restabilire a unei întreruperi;
- n) probabilitatea producerii unui număr de întreruperi a căror durată depășește o anumită valoare t_c .

(3) Indicatorii precizați la alin. (2) reprezintă un nomenclator din cuprinsul căruia, după caz, pot fi selectați numai unii dintre ei.

(4) Rezultatele obținute din calculele de siguranță sunt folosite pentru compararea variantelor de soluție de racordare și alegerea de către *utilizator* a variantei de soluție pe care, din punctul lui de vedere, o consideră cea mai avantajoasă, tehnic și economic, pentru racordarea la rețea.

(5) La stabilirea soluțiilor de racordare se are în vedere crearea condițiilor care să asigure realizarea valorilor prevăzute pentru indicatorii din standardul de performanță pentru serviciul de transport / distribuție.

(6) *Utilizatorul* poate opta pentru o variantă de soluție de racordare care oferă valori ale indicatorilor sub nivelul prevăzut în standardul de performanță dacă apreciază că aceasta este acceptabilă din punct de vedere al condițiilor de continuitate oferite și convenabilă din considerente economice.

În această situație *utilizatorul* se angajează că nu are pretenții ca *operatorul de rețea* să-i plătească daune decât dacă nu sunt respectați indicatorii acceptați și nu cei din standardul de performanță. Acest angajament, care se precizează de *utilizator* la solicitarea *avizului tehnic de racordare*, se consemnează ca atare atât în acest aviz cât și în contractele de utilizare a rețelei ce se încheie ulterior între părți.

CAPITOLUL VI

Stabilirea soluției de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

Art. 13. - (1) Soluția de racordare a *instalației de utilizare* a unui *utilizator* la rețeaua electrică de *interes public* se stabilește, după caz, pe bază de *fișă de soluție* sau *studiu de soluție*. █

(2) *Operatorul de rețea* la instalațiile a căruia se racordează instalația unui *utilizator* este responsabil pentru elaborarea, după caz, a *fișei de soluție* sau a *studiului de soluție*.

(3) *Studiul de soluție* se elaborează pe bază de contract încheiat între *operatorul de rețea* și *utilizator*.

(4) *Operatorul de rețea* transmite *utilizatorului* oferta de contract pentru elaborarea studiului de soluție în termen de maximum 7 zile calendaristice, după caz, de la data:

a) înregistrării comenzii *utilizatorului*;

b) înregistrării cererii *utilizatorului* pentru emiterea *avizului tehnic de racordare*, dacă soluția de racordare, conform reglementărilor, se stabilește pe baza unui *studiu de soluție*.

(5) *Operatorul de rețea* elaborează *studiul de soluție* cu personal propriu sau atribuie altor *proiectanți de specialitate*, în condiții legale, în regim de subproiectare, contractul pentru executarea *studiului de soluție*.

(6) *Studiile de soluție* care analizează variante pentru racordarea unui *loc de producere/consum* pe barele de medie tensiune sau 110 kV ale stațiilor de transformare ale *operatorului de transport și de sistem* se elaborează de către *operatorul de distribuție*, cu consultarea / colaborarea *operatorului de transport și de sistem*.

(7) *Studiile de soluție* care analizează variante pentru racordarea unui *loc de producere/consum* dintre care unele la tensiunile de 220 kV sau 400 kV și altele la tensiunea de 110 kV se elaborează de către *operatorul de transport și de sistem*, cu consultarea / colaborarea *operatorului de distribuție*.

(8) Termenul de elaborare a unui *studiu de soluție*, de la data depunerii de către *utilizator* a datelor complete, este de:

a) maximum 3 luni pentru racordarea locului de producere/consum la o rețea cu tensiunea de 110 kV sau mai mare. În situații deosebite, justificate prin complexitatea soluțiilor, operatorul de rețea poate solicita în propunerea de contract un termen mai mare. Durata suplimentară nu va depăși 3 luni pentru racordare la tensiunea de 110 kV, respectiv 6 luni pentru racordare la tensiuni mai mari de 110 kV;

b) maximum o lună pentru racordarea la o rețea de medie sau joasă tensiune.

SECȚIUNEA I

Fișa de soluție

Art. 14. - Soluția de racordare se stabilește prin *fișă de soluție* pentru:

- a) *utilizatorii* de tip *consumatori casnici* individuali, indiferent de puterea solicitată;
- b) *utilizatorii* de tip *consumatori* care solicită o putere mai mică de 30 kVA, indiferent de categoria din care fac parte din punct de vedere al activității lor;
- c) *utilizatorii* de tip *consumatori* care se racordează la *rețele electrice* de medie sau joasă tensiune, indiferent de puterea solicitată, dacă soluția de racordare este unică și/sau evidentă;
- d) *utilizatori* existenți care solicită un spor de putere ce poate fi acordat prin *instalațiile de racordare* existente, indiferent de tensiunea rețelei la care sunt racordați;

Art. 15. - (1) Din punct de vedere al conținutului, o *fișă de soluție* cuprinde:

- a) date privind *rețeaua* sau elementul acesteia la care se face racordarea: caracteristici, date nominale, încărcare, rezervă de capacitate etc;
- b) datele energetice ale *utilizatorului*;
- c) soluția de racordare propusă și prezentarea acesteia, cu precizarea datelor necesare pentru stabilirea *tarifului de racordare*;
- d) implicațiile adoptării soluției asupra *rețelei* și a celorlalți *utilizatori*;
- e) după caz, precizarea dacă soluția de racordare prevede folosirea unei *instalații de racordare* realizată anterior pentru un *prim utilizator* și prezentarea datelor care să permită calculul *compensației* cuvenite acestuia;
- f) orice alte date, informații și argumente care să justifice soluția de racordare propusă și/sau referitoare la condiții pentru realizarea acesteia (avize, acorduri necesare etc.)

(2) Conținutul concret al unei *fișe de soluție* se stabilește în funcție de categoria *utilizatorilor* conform art. 8 și de particularitățile specifice fiecărui caz în parte, cu respectarea principiilor menționate la alin. (1).

(3) Un exemplu de conținut al unei *fișe de soluție* pentru racordarea unui *utilizator* de tip *consumator* la *rețeaua electrică de distribuție* de joasă tensiune aferentă unui post de transformare este prezentat în anexa 2. Acest conținut poate fi modificat, completat și/sau detaliat în concordanță cu prevederile alin. (1).

Art. 16. - *Fișa de soluție* se elaborează, se avizează și/sau se aprobă de către *operatorul de rețea* la instalațiile cărora se racordează instalația *utilizatorului* în conformitate cu reglementările în vigoare și cu procedurile proprii.

SECȚIUNEA a 2-a

Elaborarea studiului de soluție

Art. 17. - Soluția de racordare se stabilește prin *studiu de soluție* pentru *utilizatori* care;

- a) se racordează la *rețele electrice* având tensiunea nominală de 110 kV sau mai mare;
- b) sunt *distribuitori* sau au *grupuri generatoare* indiferent de tensiunea *rețelei* la care se racordează;
- c) se racordează la *rețele electrice de distribuție* de medie sau joasă tensiune, în situațiile în care sunt îndeplinite simultan condițiile:
 - *utilizatorii* nu se încadrează în categoriile prevăzute la art.14
 - sunt posibile cel puțin două variante de soluție de racordare, corespunzătoare tehnic și comparabile economic;
- d) solicită modificarea / îmbunătățirea *instalațiilor de racordare* existente sau creșterea gradului de siguranță în *punctul de delimitare*, dacă lucrările necesare nu pot fi stabilite prin *fișa de soluție* ;
- e) prin tipul lor și caracteristicile echipamentelor *instalațiilor de utilizare* și/sau al proceselor tehnologice impun necesitatea unei analize pentru stabilirea impactului racordării asupra *rețelei* și a celorlalți *utilizatori* și stabilirea măsurilor pentru încadrarea acestui impact în limitele normate.

Art. 18. - (1) Pentru *utilizatorii* din categoria prevăzută la art.17 lit. a), *studiul de soluție* cuprinde, de regulă:

- a) prezentarea situației energetice a *rețelei* și a *utilizatorului*, existente și de perspectivă;
- b) variante de racordare posibile avute în vedere;
- c) variante de racordare reținute și analizate, inclusiv plan de situație cu trasarea instalațiilor de racordare, cu specificarea punctelor de racordare, a punctelor de delimitare și a modului de realizare a măsurării;
- d) calcule de regimuri permanente de funcționare cu n și $n-1$ elemente în funcțiune;
- e) calcule de regimuri de stabilitate tranzitorie pentru stabilirea impactului între sistem și *utilizator* (numai pentru *producători*; dacă se consideră necesară efectuarea calculului și în alte cazuri sau efectuarea de calcule de regimuri de stabilitate statică, aceasta va fi justificată pentru fiecare caz în parte);
- f) calculul solicitărilor la scurtcircuit;
- g) calculul pierderilor de putere, după caz, la nivel de sucursală, filială, SEN;
- h) calculul nivelului de siguranță al *rețelei* în *punctul de delimitare*; se calculează indicatorii prevăzuți în standardele de performanță și/sau în contractele cadru precum și cei solicitați de către *utilizator*;
- i) propuneri pentru furnizarea unor servicii de sistem, dacă este cazul;

- j) cerințele de monitorizare și reglaj, inclusiv interfața cu sistemele SCADA și de telecomunicații;
- k) modul în care sunt îndeplinite cerințele tehnice privind racordarea impuse prin Codul Tehnic al RET / RED sau prin alte *norme*;
- l) lucrările necesare pentru realizarea *instalației de racordare*, pentru fiecare variantă reținută și analizată și evaluarea costului acestora;
- m) lucrările strict necesare în instalațiile *operatorului de rețea*, în amonte de punctul de racordare, ca urmare a impactului apariției / dezvoltării *utilizatorului* - pentru fiecare variantă reținută și analizată - și evaluarea costului acestora.

(2) Pentru *utilizatorii* din celelalte categorii prevăzute la art.17, cu excepția celei prevăzute la lit. a), *studiul de soluție* cuprinde, de regulă:

- a) prezentarea situației energetice a *rețelei și utilizatorului*, existente și de perspectivă;
- b) modul în care sunt îndeplinite cerințele tehnice privind racordarea impuse prin Codul Tehnic al RED sau prin alte *norme*;
- c) variante de racordare posibile avute în vedere;
- d) variante de racordare reținute și analizate, inclusiv plan de situație cu trasarea instalațiilor de racordare, cu specificarea punctelor de racordare, a punctelor de delimitare și a modului de realizare a măsurării energiei electrice tranzitate.
- e) calculul solicitărilor la scurtcircuit;
- f) calculul nivelului de siguranță al *rețelei* în *punctul de delimitare*; se calculează indicatorii prevăzuți în standardele de performanță și/sau în contractele cadru precum și cei solicitați de către *utilizator*;
- g) lucrările necesare pentru realizarea *instalației de racordare*, pentru fiecare variantă reținută și analizată și evaluarea costului acestora;
- h) lucrările strict necesare în instalațiile *operatorului de rețea*, în amonte de punctul de racordare, ca urmare a impactului apariției / dezvoltării *utilizatorului* - pentru fiecare variantă reținută și analizată - și evaluarea costului acestora.

(3) *Studiul de soluție* trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a putea fi expertizat de un *proiectant de specialitate extern* .

Art. 19. - (1) În funcție de particularitățile *utilizatorului* și/sau specificul *rețelei*, prin derogare de la art.18 *se admite* ca în *studiul de soluție*:

- a) să fie făcute suplimentar și alte analize, considerate de operatorul de rețea ca necesare sau solicitate de *utilizator*;
- b) să se renunțe, cu justificare, la una sau mai multe dintre analizele prevăzute. .

(2) Pentru *utilizatorii perturbatori studiul de soluție* trebuie să conțină suplimentar față de prevederile art.18 analiza valorii perturbațiilor și măsuri de încadrare în prevederile normelor tehnice specifice.

Art. 20. - (1) Analizele cuprinse în *studiile de soluție* se elaborează în conformitate cu normele tehnice în vigoare.

(2) La stabilirea soluțiilor și evaluarea lucrărilor aferente se are în vedere și necesarul de echipamente și instalații pentru măsurare și transmitere / teletransmitere date și/sau realizarea conducerii prin dispecer conform reglementărilor în vigoare.

Art. 21. - (1) Datele de intrare specifice fiecărui caz în parte, necesare pentru efectuarea analizelor în vederea stabilirii soluției de racordare, se asigură de către:

- a) *utilizator*, pentru *locul de producere/consum* respectiv, ca date de temă în cadrul contractului cu operatorul de rețea; de regulă acestea sunt datele prezentate în anexele Codului Tehnic al RET, respectiv RED;
- b) *operatorul de rețea*, pentru *rețeaua electrică* din zonă.

Art. 22. - La elaborarea *studiilor de soluție* se are în vedere că:

a) în cazul în care deține echipamente sau instalații la care întreruperea alimentării cu energie electrică poate conduce la efecte economice și/sau sociale deosebite - explozii, incendii, distrugerii de utilaje, accidente cu victime umane, poluarea mediului etc.- *utilizatorul* are obligația ca prin soluții proprii, tehnologice și/sau energetice, inclusiv prin *sursă de intervenție*, să asigure evitarea unor astfel de evenimente în situațiile când se întrerupe alimentarea din rețeaua operatorului de transport/distribuție.

b) *utilizatorul* căruia, din cauza specificului activităților desfășurate, întreruperea alimentării cu energie electrică îi poate provoca pagube materiale importante și care necesită o siguranță în alimentare mai mare decât cea oferită de operatorul de rețea, este responsabil pentru luarea măsurilor necesare evitării acestor pagube, inclusiv pentru analiza și stabilirea oportunității de a se dota cu surse proprii de energie electrică.

c) în cazul prevederii unei centrale electrice la consumator, care se preconizează a funcționa în paralel cu sistemul energetic național, aceasta poate constitui o sursă de bază sau de rezervă de alimentare a *utilizatorului*, dar nu reprezintă *sursă de intervenție* pentru echipamentele și instalațiile de la pct.a).

d) indiferent de numărul de instalații electrice prin care un *loc de consum* este racordat la rețeaua operatorului de transport/distribuție, acestea constituie o singură sursă de alimentare pentru *locul de consum* respectiv. .

SECȚIUNEA a 3-a

Avizarea studiului de soluție

Art. 23. - (1) *Studiul de soluție* se avizează de către *operatorul de rețea* conform procedurii proprii și în cadrul termenului de elaborare prevăzut în contract. Timpul necesar avizării *studiului de soluție* este inclus în durata maximă de elaborare prevăzută la art. 13 alin.(8).

(2) *Studiile de soluție* se avizează atât de către *operatorii de distribuție* cât și de către *operatorul de transport și de sistem* în toate cazurile în care prevăd:

a) racordarea la *rețeaua electrică de distribuție* a *locurilor de producere* cu puteri instalate mai mari de 10 MW;

b) racordarea *locurilor de producere* sau *de consum* pe barele de medie tensiune sau 110 kV ale stațiilor de transformare ale *operatorului de transport și de sistem*;

c) mai multe variante pentru racordarea *utilizatorilor*, dintre care unele la tensiunile de 220 kV sau 400 kV și altele la tensiunea de 110 kV.

(3) *Studiile de soluție*, cu excepțiile de la alin.(2), se avizează de către *operatorii de distribuție* dacă prezintă numai variante de racordare la o *rețea electrică de distribuție*, respectiv de către *operatorul de transport și de sistem*, dacă prezintă numai variante de racordare la *rețeaua electrică* cu tensiune de 220 kV sau 400 kV.

Art. 24. - (1) Prin predarea la *utilizator* a *studiului de soluție*, avizat, *operatorul de rețea* responsabil cu elaborarea acestuia, confirmă existența tuturor acordurilor factorilor implicați în stabilirea soluției de racordare, prevăzute de reglementările în vigoare.

(2) *Utilizatorul* trebuie să opteze pentru una dintre variantele de soluție stabilite în studiu și avizate de *operatorul de rețea* și să își exprime opțiunea în scris, și, după caz, să solicite în termen de maximum două luni emiterea *avizului tehnic de racordare*.

(3) Dacă *utilizatorul* optează pentru o variantă de soluție care prevede racordarea prin linie electrică de pe barele de medie tensiune sau 110 kV ale unei stații de transformare a *operatorului de transport și de sistem*, cu punctul de delimitare a instalațiilor la plecarea din stație, atunci, înainte de emiterea *avizului tehnic de racordare*, *utilizatorul* și *operatorul concesionar* vor conveni condițiile de modificare ulterioară a *punctului de delimitare* și de transmitere/preluare a instalației de racordare conform noului punct de delimitare;

(4) Condițiile convenite conform prevederilor alin. (3) se includ în *avizul tehnic de racordare* și în contractele ulterioare de utilizare a rețelei încheiate între părți.

(5) Transmiterea și respectiv preluarea de instalații conform prevederilor alin. (3) se fac în momentul transformării liniei electrice în *rețea electrică de interes public* prin racordarea celui de al doilea *utilizator*.

(6) În condițiile prevăzute la alin.(3), *utilizatorul* va asigura evidența contabilă necesară pentru ca preluarea capacității energetice să poată fi făcută cu justă despăgubire

Art. 25. - Avizarea *studiilor de soluție* prevăzute la art. 23 alin.(2) se face conform prevederilor „ Procedurii privind colaborarea *operatorilor de distribuție, de transport și de sistem* pentru avizarea racordării *utilizatorilor la rețelele electrice*”.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 26. - Neînțelegerile între *operatorii de rețea* și *utilizatori* privind încheierea contractelor de proiectare și/sau conținutul *studiilor de soluție* se soluționează conform reglementării *autorității competente*.

Art. 27. - *Operatorii de rețea* vor revizui și completa / adapta procedurile proprii în vederea respectării prevederilor prezentului regulament în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a acestuia.

TERMINOLOGIE ȘI ABREVIERI

Acces la rețeaua electrică de interes public	Dreptul operatorilor economici care produc și/sau furnizează energie electrică, precum și al consumatorilor de energie electrică de a se racorda și de a folosi, în condițiile legii, rețelele electrice de transport și distribuție;
Autoritate competenta	Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei - ANRE
Aviz de amplasament	Răspunsul scris al operatorului de rețea la cererea unui solicitant, în care se precizează punctul de vedere față de propunerea de amplasament a obiectivului solicitantului referitor la îndeplinirea condițiilor de coexistență a obiectivului cu rețelele electrice ale operatorului;
Aviz Tehnic de Racordare	Avizul scris, valabil numai pentru un anumit amplasament, care se emite de către operatorul de rețea, la cererea unui utilizator, asupra posibilităților și condițiilor de racordare la rețeaua electrică a locului de producere sau de consum respectiv, pentru satisfacerea cerințelor utilizatorului precizate în cerere;
Compensație (bănească)	Sumă de bani pe care un <i>utilizator</i> o plătește <i>primului utilizator</i> în cazul în care urmează să beneficieze de <i>instalația de racordare</i> realizată pentru acesta din urmă
Consumator de energie electrică	Client final, persoana fizică sau juridică, ce cumpara energie electrică pentru consumul propriu;
Consumator casnic	Consumatorul care cumpara energie electrică pentru consumul propriu al gospodăriei, excluzând consumul aferent activităților comerciale sau profesionale;

Distribuție de energie electrica

Transportul energiei electrice prin rețele de distribuție de înaltă tensiune, medie tensiune și joasă tensiune, cu tensiune de linie nominală până la 110 kV inclusiv, în vederea livrării acestora către clienți, fără a include furnizarea;

Fișă de soluție

Documentație tehnică în care se stabilește și se propune soluția de racordare la rețea a unui utilizator, atunci când aceasta este unică și/sau evidentă, și care conține un minim de elemente și date ale rețelei și utilizatorului, prin care se justifică soluția propusă

Furnizor

Persoană juridică, titulară a unei licențe de furnizare .

Generator (electric)

Aparatul, mașina sau instalația care servește la producerea energiei electrice folosind energie de o altă formă;

**Instalație de racordare
(bransament – la joasă tensiune – și racord
la medie și înaltă tensiune)**

Instalația electrică realizată între punctul de racordare la rețeaua electrică de interes public și punctul de delimitare dintre instalațiile operatorului de rețea și instalațiile utilizatorului. Instalația de racordare cuprinde și grupul de măsurare a energiei electrice, inclusiv în cazurile de excepție, când punctul de măsurare este diferit de punctul de delimitare;

Instalație de utilizare

Instalația electrică a utilizatorului, în aval de punctul/punctele de delimitare; în cazul mai multor puncte de delimitare se consideră o singură instalație de utilizare, numai dacă instalațiile din aval aferente fiecărui punct de delimitare sunt legate electric între ele prin rețele ale utilizatorului. Prin excepție, sursele de iluminat public sau alte sarcini distribuite, de același tip și ale aceluiași utilizator, racordate la un circuit de joasă tensiune din postul de transformare sau dintr-o cutie de distribuție (sau, în cazurile particulare, de puteri foarte mici față de capacitatea elementului RED, cum ar fi de exemplu amplificatoarele de semnal ale operatorilor de telecomunicații, racordate la instalațiile dintr-o zonă a localității sau din localitate), se pot considera o singură instalație de utilizare;

Loc de consum	Incinta sau zona în care se consumă, printr-o singură instalație de utilizare, energie electrică furnizată prin una sau mai multe instalații de racordare. Un consumator poate avea mai multe locuri de consum, după caz, în incinte sau în zone diferite ori în aceeași incintă sau zonă;
Loc de producere	Incinta în care sunt amplasate instalațiile de producere a energiei electrice ale unui utilizator al rețelei electrice;
Norme	Standardele, codurile, regulamentele, reglementările, instrucțiunile, prescripțiile energetice, hotărârile și alte acte normative, precum și contractele sau alte documente oficiale;
Operator concesionar	<i>Operator de distribuție</i> care desfășoară activitatea de <i>distribuție</i> pe baza unui contract de concesiune a serviciului public privind distribuția energiei electrice într-o anumită zonă.
Operator de distribuție (OD)	Orice persoana care deține, sub orice titlu, o rețea electrica de distribuție și este titulara a unei licențe de distribuție prin care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de distribuție într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabil, interconectarea acestuia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a răspunde cererilor rezonabile privind distribuția energiei electrice;
Operator de transport și de sistem (OTS)	Orice persoana care deține, sub orice titlu, o rețea electrica de transport și este titulara a unei licențe de transport prin care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabilă, interconectarea acesteia cu alte sisteme electroenergetice, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice
Operator de retea	Dupa caz, operatorul de transport si de sistem, un operator de distribuție sau un alt deținător de rețea electrică de interes public;
Prim utilizator	Un <i>utilizator</i> pentru care în baza tarifului de racordare achitat, se realizează o <i>instalație de racordare</i> folosită ulterior și pentru racordarea altor <i>utilizatori</i>

Producător de energie electrică	Persoana fizica sau juridica, titulara de licenta, avand ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv in cogenerare
Proiectant de specialitate	Persoana fizica autorizată în domeniu sau persoana juridica atestată în domeniu, potrivit legii
Punct de delimitare	Locul în care instalațiile utilizatorului se delimitează ca proprietate de instalațiile operatorului de rețea.
Punct de racordare (la rețeaua electrică)	Punctul fizic din <i>rețeaua electrică</i> la care se racordează un <i>utilizator</i>
Regulament de racordare	Regulament privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public
Rețea electrică	Ansamblul de linii, inclusiv elementele de susținere și de protecție a acestora, stațiile electrice și alte echipamente electroenergetice conectate între ele prin care se transmite energie electrica de la o capacitate energetica de producere a energiei electrice la un utilizator. Rețeaua electrica poate fi rețea de transport sau rețea de distribuție;
Retea electrica de transport	<i>Reteaua electrica</i> de interes national si strategic cu tensiunea de linie nominala mai mare de 110 kV;
Retea electrica de distributie	<i>Reteaua electrica</i> cu tensiunea de linie nominala pana la 110 kV inclusiv;
Retea electrica de interes public	<i>Reteaua electrica</i> la care se sunt racordați cel puțin 2 <i>utilizatori</i> ;
Sarcina maximă	Cea mai mare dintre sarcinile medii (curent sau putere) care poate apărea într-un interval determinat de timp, denumit interval de cerere. La enunțarea sarcinii maxime trebuie precizat intervalul de cerere de referință pentru care se efectuează media, în funcție de care se disting: <ul style="list-style-type: none"> a) sarcina maximă de durată (15 sau 60 minute), determinată pentru alegerea elementelor rețelei din condiții termice și pentru calculul pierderilor de putere; b) sarcina maximă de scurtă durată (de vârf), care poate dura 1-10 s și care se ia în considerare la calculul fluctuațiilor de tensiune în rețea, reglajul protecției maxime a instalațiilor etc.

Sistem electroenergetic	ansamblul instalatiilor electroenergetice interconectate prin care se realizeaza producerea, transportul, conducerea operativa, distributia, furnizarea si utilizarea energiei electrice;
Sistem Electroenergetic Național (SEN)	Sistemul electroenergetic situat pe teritoriul național. Sistemul electroenergetic național constituie infrastructura de baza utilizata în comun de participanții la piata de energie electrica;
Studiu de soluție	Documentatie tehnico-economica in care, pe baza datelor si cerintelor unui utilizator si a caracteristicilor rețelei, se stabilesc, se analizeaza si se propun variante rationale, posibile tehnic si fezabile economic, pentru solutii de racordare la retea a instalatiei utilizatorului
Subcontractant	Proiectant de specialitate căruia operatorul de rețea îi încredințează, pe bază de contract, executarea totală sau parțială a unui studiu de soluție
Sursă de intervenție	Sursă de energie electrică de rezervă, aparținând consumatorului, care în cazul întreruperii furnizării energiei electrice din SEN asigură alimentarea neîntreruptă sau realimentarea unui grup restrâns de receptoare, în scopul opririi în siguranță a activității și/sau evitării unor efecte economice și sociale deosebite (explozii, incendii, distrugerii de utilaje, accidente cu victime umane, poluarea mediului, etc.).
Sursă proprie de energie electrică	Instalație pentru producerea de energie electrică aparținând consumatorului.
Tarif de racordare	Tarif reglementat plătit de utilizator operatorului de rețea pentru realizarea racordării
Utilizator de rețea electrica	Producător, operator de transport și de sistem, operator de distribuție, furnizor, consumator de energie electrica, racordati la o rețea electrica;
Utilizatori perturbatori	Utilizatori care perturbă rețeaua la care se racordează, prin producerea de armonici, nesimetrie, flicker.

JT - joasă tensiune

MT- medie tensiune

OD - operator de distribuție

OTS - operator de transport și de sistem

PT- post de transformare

SEN - Sistem Electroenergetic Național

SS - studiu de soluție

